

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 6P/116/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621202429
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Kuruc
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7621202429.1

Uznesenie

Okresný súd N. J. I. v právnej veci maloletého dieťaťa: X. Y., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., Č. V. XX, dieťa rodičov: maloletá matka L. Y., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., Č. V. XX, Y.. Č.. U. K. O. M. V. N.. J., S., N. N. S., O. XXX a otec neuvedený, maloletá matka zastúpená rodičmi: matka S. Č.Á., J.. XX.XX.XXXX a otec Z. Y., J.. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom O., Č. V. XX, v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

Maloleté dieťa X. Y., J.. XX.XX.XXXX, sa odovzdáva do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, Medzilaborce, so sídlom Duchnovičova 506, 068 01 Medzilaborce, a to až do dovŕšenia plnoletosti mal. matky L. Y., J.. XX.XX.XXXX.

II. U s t a n o v u j e sa za poručníka pre mal. X. Y., J.. XX.XX.XXXX, Obec Doľany, ktorá je oprávnená a povinná maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a dbať pri tom na pokyny súdu.

III. Ustanovený poručník je p o v i n n ý predkladať súdu raz za šesť mesiacov správy o maloletom a o nakladaní s jeho majetkom.

IV. Ustanovuje sa Centrum pre deti a rodiny sv. Nikolaja, Medzilaborce za kolízneho opatrovníka pre maloletého X. Y., J.. XX.XX.XXXX, na zastupovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

V. Účastníkom konania náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 12.05.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na vydanie neodkladného opatrenia, v ktorom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad (ďalej aj ako „navrhovateľ“, príp. „úrad“) žiadal predbežne zveriť maloleté dieťa do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, Medzilaborce.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Spišská Nová Ves, uznesením č. 6P/13/2021 zo dňa 10.02.2021, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 10.02.2021 a právoplatnosť 23.03.2021, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bola mal. L. Y., J.. XX.XX.XXXX, dočasne odovzdaná do starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, Medzilaborce, Duchnovičova 506, 068 01 Medzilaborce, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci uloženia opakovaného výchovného opatrenia na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa pobytom v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov. Konanie v predmetnej veci prebieha na tunajšom súde. Mal. L. na základe predchádzajúcich rozhodnutí súdu vo veci opakovaného výchovného opatrenia - pobytu v zariadení, bola umiestnená do Centra pre deti a rodiny DRaK Prešov v marci 2019. Dôvodom prvotného návrhu na uloženie výchovného opatrenia bola skutočnosť, že rodina žila vzhľadom na jej početnosť v nevyhovujúcich bytových podmienkach,

kde bola hygiena domácnosti ako aj osobná hygiena maloletých detí nedostatočná. Rodičia nevedeli hospodáriť s finančnými prostriedkami a neprejavovali záujem zlepšiť rodinné a sociálne pomery. Vzhľadom k tomu, že mal. L. počas pobytu v Centre pre deti a rodiny DRaK Prešov otehotnela, bola uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves vo veci neodkladného opatrenia č. 14P/239/2020 zo dňa 02.10.2020, právoplatného 13.11.2020, odovzdaná do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny svätého Nikolaja, so sídlom Duchnovičova 506, Medzilaborce, ktoré má vytvorenú skupinu pre maloleté matky s deťmi. Následne rozsudkom č. 14P/239/2020 zo dňa 29.01.2020, právoplatným dňa 24.02.2021, Okresný súd Spišská Nová Ves zmenil miesto výkonu nariadeného výchovného opatrenia u mal. L., ktoré sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny sv. Nikolaja, Medzilaborce. Bytová situácia rodiny sa doposiaľ nezmenila. Rodičia naďalej pokračujú v prístavbe príbytku. Je potrebné vykonať ďalšie stavebné práce v interiéri prístavby. Otec mal. L. vykonával brigádnickú činnosť a finančné prostriedky použili rodičia na kúpu stavebného materiálu. Vzhľadom na pandemickú situáciu boli pracovné príležitosti u otca obmedzené a príjem rodiny neumožňoval rodičom ukončiť prístavbu príbytku a vytvoriť priaznivé bytové podmienky pre návrat dieťaťa do rodinného prostredia. Mal. L. sa dňa XX.XX.XXXX narodil syn X.. Otec dieťaťa v rodnom liste nie je uvedený. Z poslednej správy Centra pre deti a rodiny Medzilaborce vyplýva, že mal. L. pravidelne navštevovala gynekologické poradne. Na príchod dieťaťa sa veľmi tešila. Podľa vyjadrenia centra je výchovne zvládnuteľná, je prispôsobivá, rešpektuje authority. Zapája sa do bežných činností v skupine, pomáha s domácimi prácami, je aktívna, vie samostatne variť. Dbá o svoj zovňajšok a poriadok vo svojom okolí. Rodičia o mal. L. prejavujú záujem, z dôvodu epidemiologických opatrení bola mal. L. v kontakte s rodičmi prostredníctvom sociálnych sietí. Vzhľadom k tomu, že v biologickej rodine mal. matky nie sú doposiaľ vytvorené priaznivé podmienky pre zdravý rast a vývin mal. matky a jej dieťaťa, Úrad uvádza, že je v záujme mal. X., aby bol dočasne zverený do starostlivosti centra pre deti a rodiny, kde mu osobnú starostlivosť bude zabezpečovať jeho matka. Na základe vyššie uvedeného preto navrhol, aby Okresný súd Spišská Nová Ves nariadil neodkladné opatrenie, ktorým odovzdáva mal. X. do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, Medzilaborce, so sídlom Duchnovičova 506, 068 01 Medzilaborce, a to až do dovŕšenia plnoletosti mal. matky L. Y., J.. XX.XX.XXXX.

3. Z priloženého rodného listu maloletého dieťaťa X. Y. mal súd preukázané, že jeho matkou je L. Y., J.. XX.XX.XXXX, pričom otec nie je uvedený.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

10. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

11. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

12. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

13. Podľa § 328 ods. 1, ods. 2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (neodmietol návrh pre vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 329 ods. 1, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

16. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem maloletého dieťaťa. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

19. Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého podľa § 367 CMP je osobitným druhom neodkladného opatrenia, ktoré sa aplikuje na všetky prípady, v ktorých je potrebné odovzdať dieťa do starostlivosti toho, koho súd označí, pričom môže ísť tak o fyzickú, ako aj o právnickú osobu. Potrebu odovzdania je pritom potrebné posudzovať vzhľadom na záujem dieťaťa, ktorý je vždy prioritný. Osobitosť tohto neodkladného opatrenia sa prejavuje aj v zákonnej lehote, v ktorej súd o návrhu na nariadenie takého opatrenia rozhodne. Ide o 7 dňovú lehotu, ktorá zdôrazňuje požiadavku na rýchle riešenie situácie, v ktorej sa maloleté dieťa nachádza, resp. v ktorej by sa bez neodkladného zásahu súdu mohlo ocitnúť.

20. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplynulo, že maloletý X. nemá toho času v rodinnom prostredí vytvorené priaznivé podmienky pre zdravý rast a vývin, a to vzhľadom k tomu, že jeho starí rodičia doposiaľ nedokončili rekonštrukciu ich príbytku. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, a to najmä vzhľadom na potrebu neodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa, ktorého zdravý psychický a fyzický vývoj je ohrozený. Keďže súdu nie sú známi ani žiadni rodinní príslušníci, ktorí by boli schopní vytvoriť vhodné podmienky na život maloletého a zároveň z návrhu vyplynulo, že matka mal. X. je taktiež maloletá,

pričom bola uznesením sp. zn. 14P/39/2020 zo dňa 29.01.2020 odovzdaná do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Nikolaja, Medzilaborce, súd zohľadnil rodinné väzby a preto rozhodol tak, že maloletého X. odovzdal do dočasnej starostlivosti toho istého centra, a to až do dovŕšenia plnoletosti jeho matky.

21. Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu súd ustanoví mal. dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

22. Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

23. Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

24. Keďže maloletá matka nie je zatiaľ plne spôsobilá na právne úkony, vzhľadom na svoju nepľnoletosť a nemôže svoje maloleté dieťa v plnom rozsahu zastupovať pri všetkých právnych úkonoch, a keďže k určení otcovstva k tomuto maloletému dieťaťu dosiaľ nedošlo, súd ustanovil maloletému dieťaťu poručníka, a to Obec Dolňany, na území ktorej má maloletý adresu trvalého pobytu.

25. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

26. Podľa § 31 ods. 3 Zákona o rodine, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

27. Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálne kurately.

28. S poukázaním na vyššie uvedené súd ustanovil maloletému X. Y. za kolízneho opatrovníka Centrum pre deti a rodiny sv. Nikolaja, Medzilaborce, nakoľko sa nepodarilo súdu zabezpečiť žiadnu osobu z rodinného prostredia, pričom matku pre kolíziu záujmov a nedostatok veku súd ustanoviť nemôže. Súd má za to, že je v záujme maloletého, aby v prebiehajúcom konaní o nariadenie neodkladného opatrenia zastupoval jeho právne záujmy kolízny opatrovník - centrum, do ktorého starostlivosti je maloletý dočasne odovzdaný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo IV. výroku tohto uznesenia.

29. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

30. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. O náhrade trov účastníkov konania súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti I., II., III. a V. výroku tohto uznesenia je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

Proti IV. výroku tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 62 ods. 3 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.